
FOLKETINGET

Finansudvalget

Folketingets Økonomiske Konsulent

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 8. november 2013

Danmark: reallønsfremgang i 2013 og stor forbedring af konkurrenceevnen siden 2008

Sammenfatning

Den danske lønstigningstakt er vokset i 2012 og første halvår af 2013, ifølge Statistikudvalgets årlige statusrapport.

Reallønsudviklingen på DA-området er i første halvår af 2013 positiv for første gang i to år, hvilket skal ses i lyset af den meget lave danske inflation. I forhold til udlandet har danske lønmodtagere (fremstillingsvirksomhed) haft en noget større reallønsstigning i perioden 2000-2012.

Lønkongurrenceevnen i Danmark er forbedret fra 2008 til 2012. Der skete dog en markant forringelse af konkurrenceevnen i perioden 2000-2008, så overordnet set er konkurrencen stadig forringet siden 2000. Det har isoleret set har kostet arbejdspladser i den private sektor.

1. Indledning

Den 26. september blev Statistikudvalgets årlige statusrapport for tredje kvartal 2013 offentliggjort¹. Udvalget består af repræsentanter fra DA, LO, Nationalbanken, Finans-, Beskæftigelses- og Økonomi- og Indenrigsministeriet, der skal vurdere udviklingen i arbejdskraftomkostninger i Danmark og udlandet samt følge pris- og reallønsudvikling.

2. Positiv reallønsudvikling på DA-området for første gang i to år

I første halvår af 2013 var **reallønsudviklingen på DA-området positiv med ¾ pct. Det er første gang i to år, at der har været positiv reallønsudvikling**. Stigningen skyldes primært et fald i inflationen.

I udlandet var reallønsudviklingen 0,4 pct.point højere end i Danmark i 2012 indenfor fremstillingsvirksomhed, men reallønnen er gennemsnitligt steget mere i Danmark (1½ pct.) end i udlandet (godt 1 pct.) for hele perioden 2000-2012. I Euroområdet voksede reallønnen i samme periode kun godt ¾ pct.

Laveste inflation i 40 år

Den danske forbrugerprisinflation var nede på 0,4 pct. i august i år, hvilket er det laveste niveau i 40 år og 2,2 pct.point lavere end samme måned sidste år. I samme måned var inflationen i Euroområdet langt højere, omkring 1,3 pct.

Den lave inflation i Danmark skyldes især faldende fødevareinflation, som er hjulpet på vej af afskaffelsen af fedtafgiften og halvering af sodavandsafgiften. Inflation vil dog ifølge Økonomiske Redegørelse vokse til 1,5 pct. samlet set i 2014.

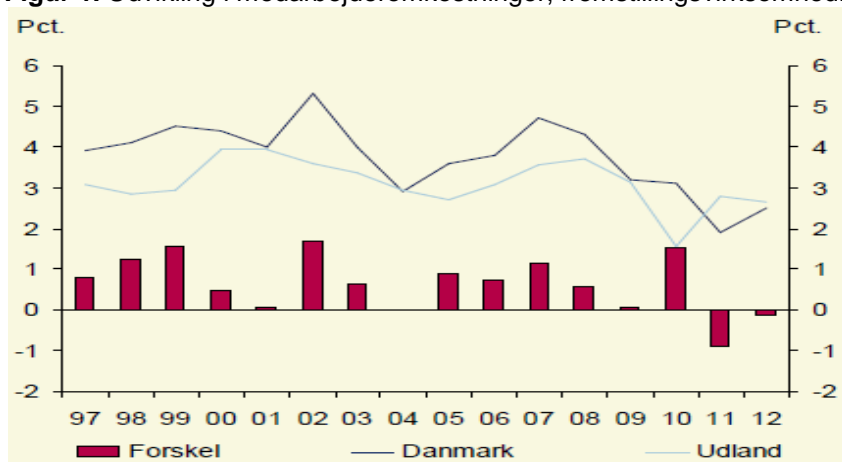
3. Lønkonkurrenceevne forbedret i 2012

Figur 1 nedenfor viser, at stigningen i de samlede medarbejderomkostninger i fremstillingsvirksomhed generelt har været højere i Danmark end i udlandet siden 1997. Lønkonkurrenceevnen - defineret som forskellen mellem de to - er derfor forringet med gennemsnitligt knap ¾ pct. om året i perioden 1997-2010.

---

¹ http://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2013/09/statistikudvalgets-statusrapport-3-kvartal-2013/-/media/Files/Nyheder/Pressemeddelelser/2013/09/Statistikudvalgets%20statusrapport_3%20kvartal%202013.pdf

Figur 1. Udvikling i medarbejderomkostninger, fremstillingsvirksomhed.

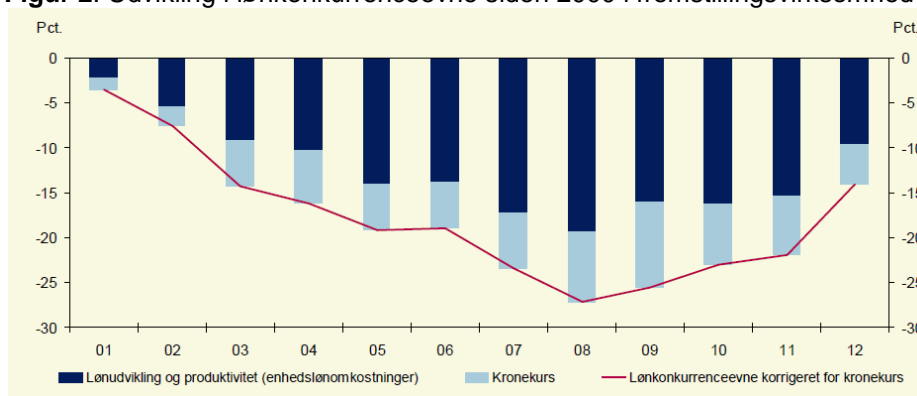
Kilde: BLS, Eurostat, DA og egne beregninger (figur 4.1) samt EU-Kommissionen, forår 2013 og OECD *Economic Outlook*, no.93 (tabel 4.1)

For årene 2011 og 2012 er udviklingen dog vendt med lavere samlede løn-omkostninger i Danmark end i udlandet, som det fremgår af figuren.

Valutakurskorrigeret lønkonkurrenceevne

Danmarks evne til at konkurrere på løn bliver også målt som væksten i løn-omkostninger korrigeret for udviklingen i den effektive kronekurs. Den valuta-kurskorrigerede lønkonkurrenceevne er **forbedret 9½ pct. i 2012²** og er dermed oppe på niveau med konkurrenceevnen i 2003, **jf. figur 2** (figuren afbilder den negative udvikling siden 2000).

Figur 2. Udvikling i lønkonkurrenceevne siden 2000 i fremstillingsvirksomhed

Kilde: OECD, Eurostat, Danmarks Statistik, Reuters EcoWin og udvalgets egne beregninger.

² År-til-år forbedringer i lønkonkurrenceevne skal dog ifølge udvalget betragtes med varsomhed.

Lønkonkurrencen er årligt forringet med knap ¼ pct. over for euroområdet og knap 1 pct. over for udlandet i perioden 2000 til 2012. Det skyldes især en betydelig forringelse frem til 2008 som følge af svag produktivitsudvikling.

Men siden 2008 er det gået fremad. Figur 1 viser, at **konkurrencetabet er halveret fra 2008 til 2012**, hvilket skyldes (delvist konjunkturbetinget) produktivitsfremgang.

Den effektive kronekurs blev opskrevet i perioden fra 2000-2009, hvilket bidrog til en forringelse af Danmarks lønkonkurrenceevne. Det modsatte var tilfældet i perioden fra 2010-12, som det ses af figuren.

Tab af lønkonkurrence har isoleret set kostet arbejdspladser i den private sektor, men en forbedring af det danske bytteforhold og en moderat inflation har trukket i modsat retning.

Med venlig hilsen

Anne Nylev / Niels Hoffmeyer